

Doseerbare luchtverplaatsing

Natuurwetten overtreden, dat doen ze graag in de audio- en muziekindustrie: diep laag uit een dwergspekertje, groot geluid uit een versterkertje van niks, spatzuivere zang uit een overwerkte keel. Neo Instruments draagt ook z'n steentje bij: een roterende speaker uit een doosje zonder ronddraaiende onderdelen, de Ventilator II.

INFO

- **orgeldemo door** Jim Alfredson
- **gitaardemo door** Mike Hermans
- **prijs excl:** € 399,95
- **distributie** Moré BV, 0575 846028
- **internet:** www.more-benelux.nl, www.neo-instruments.de

door Alex Buurman > alex@interface.nl

Om versterkers met roterende luidsprekers – leslieboxen in het jargon – is veel te doen, en niet zonder reden. Het is een hele opgave om een lesliebox mee te slepen. Ze zijn loodzwaar en kwetsbaar, en nemen best wat ruimte in op het podium. Puristen kiezen vrijwel zonder uitzondering voor het zware werk met de fysiek rond-zwiepende luidsprekerhoorns en –trommels; pragmatische toetsenisten laten het werk doen door de elektronische leslie-imitaties in synthesizers, stagepiano's en combo-orgels. Maar wat is eigenlijk de chemie van een leslie? Voelbare verschillen in luchtdruk, een overspannen versterker die een heel simpel geluid (opgebouwd uit sinustonen) bite en diepte geeft, het tergend op snelheid komen en afremmen bij het schakelen tussen de twee snelheden van de roterende elementen; het effect is uniek.

Onontbeerlijk

Neo Instruments besteedde meer dan twee jaar aan het analyseren van een Leslie 122 en het ontwikkelen van de Ventilator, een

virtueel-gemodelleerde versie van de leslie-box. Ontwerper Guido Kirsch stond overigens ook aan de wieg van de Access Virus, een van de eerste overtuigende virtueel-analoge synthesizers. Het huidige type Ventilator II is de tweede generatie, en in de slipstream daarvan is ook een soort lightversie ontwikkeld: de Mini Vent, die verkrijgbaar is in een uitvoering specifiek voor orgel en een meer algemeen model.

Interface kreeg behalve de Ventilator II ook de afstandsbediening Remote II ter test. Beide metalen behuizingen zijn oerdegelijk uitgevoerd, en als je de bedieningselementen van de Ventilator II bij de hand wil hebben, is die Remote onontbeerlijk.

Stop, slow, fast

Er valt veel in te stellen op de Ventilator, zoals de lage en de hoge snelheid, de acceleratietijd, de hoeveelheid en het karakter van de vervorming, de balans tussen de hoge en de lage rotors, de afstand van de (virtuele) microfoons ten opzichte van de rotors en welke afstandsbediening je gebruikt. Dat laatste is wel handig, omdat je dan niet beperkt bent tot alleen de Remote

II van Neo Instruments. Zo kun je ook de Hammond CU-1 of de Nord Halfmoon Switch gebruiken.

Er zitten drie schakelaars op de Ventilator II: effect-aan/uit, rotor-stop en snelheid-laag/hog. Twee leds geven elk een indicatie van de snelheid van de bovenste en de onderste rotor. Bij het versnellen en vertragen zie je die dan ook onafhankelijk van elkaar op snelheid komen en afremmen.

Juichen

Een leslie-simulator waar ik steeds weer hopenloos van word, zit in mijn eigen Kurzweil PC361. In de nieuwe generatie Kurzweil synth en stagepiano's is die gelukkig aanzienlijk verbeterd. Als je die uitschakelt, hou je een superclean maar niet onzinnig B3-achtig orgel over met een bescheiden, kunstmatige keyclick. Je kunt de Ventilator II stereo aansluiten en de uit-schakelaar is voorzien van een true bypass-schakeling; ideaal voor klavieren die niet alleen orgel-sounds produceren.

Bij het inschakelen van de Ventilator II wordt het virtuele orgelgeluid op een verbluffende wijze uitvergroot. De keyclick wordt ineens

Neo Instruments besteedde meer dan twee jaar aan het analyseren van een Leslie 122

zeer overtuigend en ook met stilstaande rotors krijgt het geluid een saus van amp-artefacts mee: veel meer bite, meer dynamiek, en tonen en akkoorden versmelten door de vervorming op een aangename, smeuge manier. Als je niet speelt, hoor je de rotors al zachtjes in de rondte zwiepen; als je wel speelt en je laat ze accelereren, dan levert dat het karakteristieke juichende effect op.

Conclusie

Wat er niet op de Ventilator II zit, is midi of usb. In combinatie met een daw heb je er

SPECIFICATIES

- signaalprocessing: 32-bits Sharc-dsp
- ad- en da-conversie: 24-bit/48kHz
- ruisniveau: -80dB
- ingangse gevoeligheid (hi/lo-switch): -10dBV, 0dBV
- gewicht: 1,1kg (zonder ac-adapter)
- afmetingen: 160x143x55mm (bxdxh)
- aansluitingen: in-L, in-R/mono (jack), out-L, out-R/mono (jack), remote
- opties: Neo Instruments Remote II met start/stop en slow/fast-schakelaars met 8 schakelmodussen (€ 65,-), Nord Halfmoon Switch of Hammond CU-1

duis weinig aan als je je leslie-activiteiten achteraf wilt kunnen editen. Jammer, maar het benadrukt wel meteen waar de Ventilator II vooral voor bedoeld is: om live mee te spelen.

De prijs is straf, maar de kwaliteit is zo hoog en de voordelen zijn zo evident dat dat een beetje in het niet valt.

Ik denk dat de Ventilator II ook onder gebruikers van bijvoorbeeld de combo-orgels van Nord en compacte modellen van Hammond enthousiaste aanhangers zal vinden. Misschien dat de Ventilator II die hard lesliegebruikers niet overtuigt, maar wellicht realiseren die zich dan niet dat ze

zichzelf tekortdoen. Zelfs op een klein versterkingssysteem kun je de luchtverplaatsing van de rotors bijna voelen. De vervorming is zó goed en zo goed doseerbaar dat je er ook een gitarist heel gelukkig mee kunt maken. Neo Instruments heeft de natuur wat dat betreft gewoon een loer gedraaid. ■

HET OORDEEL

- + • erg overtuigende leslie-simulatie
- + • bediening
- + • zeer solide behuizing
- • geen midi of usb
- • forse investering

